

GlaxoSmithKline muudab tervishoiutöötajate kaasamise praktikat

Toomas Pruunsild – GlaxoSmithKline

GlaxoSmithKline (GSK) on võtnud eestvedaja rolli, et muuta arstkonna farmaatsiatööstuse tegemistesse kaasamise mudelit. Need – juba 2014. aastal – välja kuulutatud muutused rakenduvad praktikasse alates 2016. aasta jaanuarist. Mis muutub?

ETTEKANNETE EEST TASUSTAMINE

Senine tavapraktika on olnud, et farmaatsiafirmad kasutavad arste lektoritena oma teadus- ja müügi-edendusüritustel ning et see tegevus on tasustatud. Erialaekspertide kaasamine teadusinfo vahendamisse on igati mõistetav, kuid elu on näidanud, et ettekanded, mille pidamise eest makstakse, on alati võimalik sildistada kallutatuks. Viimane omakorda annab alust negatiivsele ühiskondlikule arvumusele arstkonna ja farmaatsiatööstuse suhete kohta ning võimaldab ka meediarünnakuid nii oletatavasti mõjutatud arstide kui ka arste n-ö äraostva tööstuse teemal.

See ongi peamiseks põhjuseks, miks GSK lõpetab tasustatud lektorite kasutamise oma üritustel. Samas arendame aktiivselt GSK enda teadus- ja meditsiininäidatavate kaadrit ja nende oskusi ning kaasame edaspidi Eestis toimuvatesse GSK teadusüritustesse rohkem teadlasi-erialaeksperte firma enda personali seast nii Eestist kui ka väljastpoolt. Eelnev ei tähenda, et Eesti spetsialistid ei võiks firma üritustel tasuta üles astuda ja oma teadmisi edasi anda.

Mitmedki kohalikud erialaliidrid on kinnitanud, et toetavad GSK võetud suunda ja on valmis pidama oma pädevusse kuuluvatel olulistel teemadel ettekandeid, mille eest firma ei maksa.

Ette võib tulla olukordi, kui on põhjendatud kaasata erialaeksperte nõuandvatesse kogudesse (*advisory board*) või konsulteerida nendega. Sellistel juhtudel saab ekspertide vastav ajakulu ja panus jätkuvalt tasustatud. Kõik eespool nimetatud tasud kuuluvad nimeliselt avalikustamisele ravimitööstuse liidu nn EFPIA avalikustamiskoodeksi põhjal. GSK kliiniliste uuringute tasusid need muudatused ei puuduta.

TÄIENDUSKOOLITUSE TOETAMINE

Teiseks oluliseks muutuseks on rahvusvahelistel erialakongressidel osalemise otsetoetuste maksmise lõpetamine. See puudutab senist farmaatsiatööstuse praktikat, s.o kongresside ja konverentside osalustasude, sõidukulude ja hotellimajutuse eest tasumist konkreetse arsti eest. Ka see teema on teravdatud ühiskondliku tähelepanu all. Kuigi erialakongressid ja nendega seotud rahvusvahelised kontaktid on igati aktsepteeritud erialase arengu osana, tajutakse farmaatsiafirmade finantsilist otsesuhtlemist arstkon-naga mõjutamisena. Et seda välis-tada, on mõistlik leida kongressidel osalemise toetamiseks mingi muu viis, näiteks tehes seda sõltumatu kolmanda osapoole kaudu.

Nii olemegi jõudnud kokkuleppele kahe erialaseltsiga – Eesti Kopsuarstide Seltsi ja Eesti Infektsioonhaiguste Seltsiga – ning selle aasta jaanuaris said allkirjastatud 2016. aasta grandilepingud kokku 35 000 euro suuruse GSK toetuse eraldamiseks arstide täiendkoolitusreiside ja erialakongressidel osalemise kulude katteks. Seltsid on välja töötanud detailsed eeskirjad, mille alusel toetusi eraldatakse ja nende üle arvet peetakse. Avaldusi koolitusreiside stipendiumite taotlemiseks saab esitada alates k.a veebruarikuust. GSK selles otsustusprotsessis ei osale.

Eespool kirjeldatud kahe olulise muutuse tulemusel vabaneb firmas teatud finantsressurss, mida oleme jätkuvalt valmis Eestis investeerima sõltumatute täiendkoolitusprojektide (*independent medical education*) toetamiseks HIV, vaksineerimise ja hingamisteede haiguste valdkonnas. Sedalaadi toetuse eelduseks on koolituse läbiviivate organisatsioonide sõltumatus ravimitootjatest ja koolitusprojektide kvaliteet, mida hindab GSK grantide ja toetuste komitee. Ootame taotlusi selliste toetuste saamiseks.

Usume, et GSK ettevõtetu aitab kaasa ühiskondliku arvumuse paranemisele farmaatsiatööstuse ja arstkonna suhete asjus ning see leiab arusaamist meditsiinikogukondades ja seda järgivad teised ravimifirmad. Positiivseid märke on selles vallas juba näha.